

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/141244,Wystawa-Tu-rodzila-sie-Solidarnosc-Walbrzych-26-marca-15-kwietnia-2021.html>
2021-05-09, 19:11

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” - Wałbrzych, 26 marca - 15 kwietnia 2021

26 marca 2021 przed wejściem do Starej Kopalni w Wałbrzychu - dzięki współpracy dr Katarzyny Pawlak-Weiss z IPN i Jana Jędrasika, dyrektora Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia - stanęła wystawa IPN „Tu rodziła się Solidarność”. Opowiada ona o początkach „Solidarności” w regionie wałbrzyskim. Odbyło się to bez udziału publiczności i z zachowaniem wszelkich wymogów pandemicznych.

To kolejna odsłona wystawy, która od ubiegłego roku, w związku z 40. rocznicą powstania Solidarności, jeździ po całej Polsce i była już prezentowana w kilkudziesięciu miastach, w każdym z nich prezentuje także lokalne wydarzenia związane z powstaniem związku - zdjęcia wraz z opisami.

O wydarzeniach roku 1980 zazwyczaj mówi się w kontekście wydarzeń w Gdańsku, Szczecinie, Jastrzębiu-Zdroju czy Wrocławiu. Tymczasem „Solidarność” rodziła się w każdym miejscu Polski.

Nie inaczej było w Wałbrzychu. Wystawa przypomina, że już od 28 do 30 lipca 1980 r. protest ekonomiczny prowadzili pracownicy Huty Szkła „Wałbrzych”. Główna fala protestów rozpoczęła się 27 sierpnia Kopalni Węgla Kamiennego „Thorez” w Wałbrzychu, na szybie „Chwalibóg”. Organizatorami strajku byli m.in. Kazimierz Żołnierek, Zdzisław Włodarczyk i Leszek Świder. Była to pierwsza strajkująca kopalnia węgla kamiennego w kraju!!

Rano 28 sierpnia 1980 r. do protestujących dołączyli górnicy z szybu „Julia”, którym przewodził Idzi Gagatek, człowiek o wielkim autorytecie. Wkrótce do strajku przystąpili górnicy z KWK „Wałbrzych”, z Jerzym Szulcem na czele.

W godzinach popołudniowych 28 VIII 1980 w Wałbrzychu nie pracował już żaden zakład! Tego samego dnia w kopalni „Thorez” powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS) z przewodniczącym Jerzym Szulcem na czele. Komitet Strajkowy wysunął 19 postulatów i poparł strajkujących na Wybrzeżu.

2 września podpisano z władzami PRL porozumienie wałbrzyskie, zawierające 27 punktów, dotyczących m.in. ustanowienia wolnych sobót i niedziel, uregulowania uznania chorób zawodowych, obniżenia wieku emerytalnego czy wolności słowa. Było to trzecie, po Gdańsku i Szczecinie porozumienie w Polsce, torujące jednocześnie drogę czwartemu, zawartemu w Jastrzębiu-Zdroju.

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Wystawa „Tu rodziła się »Solidarność«” –
Wałbrzych, 26 marca –
15 kwietnia 2021

Strajk w Wałbrzychu w
1980 roku